

SØNDRE ØSTFOLD TINGRETT

Retningslinjer for bostyrere i konkurs

25.05.2022

INNHALDSFORTEGNELSE:

1	Utførelsen av oppdraget.....	2
1.1	Generelt	2
1.2	Prosessoppdrag.....	2
1.3	Lønnsgaranti.....	3
2	Innberetninger.....	3
2.1	Generelt	3
2.2	Skyldners underskrift på innberetninger.....	4
2.3	Kreditorutvalgets underskrift på innberetning.....	4
2.4	Årsredegjørelser	4
2.5	Offentlighet av innberetningene	4
2.6	Utlevering av innberetninger	5
3	Utlodninger	6
3.1	Generelt	6
3.2	Småbeløp	6
3.3	Renteberegning.....	6
3.4	Forhåndsutlodninger.....	6
3.5	Etterutlodninger.....	6
3.6	"Overskudd" i innstillingsbo	7
3.7	Overføring av midler til og fra retten – Sentralisering av økonomi- og regnskapsfunksjonene i domstolen.....	7
4	Boregnskap	7
4.1	Generelt	7
4.2	Merverdiavgift.....	8
4.3	Legalpant.....	8
4.4	Fastsettelse og dokumentasjon av statens garantiansvar for boomkostninger.....	8
5	Salær	8
5.1	Timesatser	9
5.1.1	Kreditorutvalg	10
5.1.2	Borevisor	10
5.1.3	Arbeid over flere år	10
5.2	Salæroppgave - timeforbruk	10
5.2.1	Utgangspunkt.....	10
5.2.2	Salæroppgaven	11
5.2.3	Særskilt opplysning om bruk av medhjelpere mv.	11
5.2.4	Dekning av salær fra lønnsgarantiordningen.....	11
5.2.5	Tvangsavviklingsbo.....	12
5.3	A konto betaling av salær.....	12
6	Straffbare forhold.....	12
6.1	Generelt	12
7	Konkurskarantene.....	13
7.1	Vilkår for ileggelse av konkurskarantene.....	13
7.2	Tidspunkt for forslag om konkurskarantene.....	14
7.3	Varsel - rett til muntlig forhandling mv.	14
7.4	Karanteneforslaget.....	15
7.5	Bostyrers tilstedeværelse ved muntlig forhandling, samt honorering	16
7.6	Partsforhold ved behandling av konkurskarantene.....	16
7.7	Brudd på konkurskarantene	16
8	Diverse.....	16
8.1	Generalpolise/bostyrerforsikring.....	16

Disse retningslinjene gjelder både for konkurs og for tvangsavvikling/tvangsoppløsning.

Retningslinjene gjelder bo åpnet etter 1. januar 2022.

1 Utførelsen av oppdraget

1.1 Generelt

Oppdraget som bostyrer skal utføres i samsvar med konkurslovens regler. Retten vil også vise til Konkursrådets anbefalinger, se www.konkursradet.no.

Oppdraget må ha høy prioritet hos bostyrer, og det må gjennomføres raskt og med god kvalitet. Dersom bostyrer på grunn av andre gjøremål ikke har kapasitet til å gjennomføre oppdraget raskt og med nødvendig prioritet, må bostyrer gi beskjed om dette til retten, fortrinnsvis før oppnevnelsen.

Bostyreroppgavet er et personlig verv. Det er den enkelte advokat som oppnevnes, og ikke advokatkontoret/advokatfirmaet. Det forutsettes at bostyrer organiserer arbeidet på en rasjonell måte ved eget kontor, slik at det ikke oppstår dobbeltarbeid eller på annen måte medgår unødig tid ved at flere personer er involvert i oppdraget. Bostyrer bør benytte saksbehandler og advokatfullmektig der det er hensiktsmessig og kostnadseffektivt. Vanlig kontorstøttearbeid/funksjoner skal utføres av sekretær mv., og dette arbeidet er inkludert i den ordinære timepris/salær til bostyrer. Retten vil samtidig understreke at styring, kontroll og ansvar tilligger bostyrer personlig. Bostyrer skal til enhver tid ha full oversikt og kontroll. Arbeidet kan derfor ikke generelt settes bort til kolleger internt.

Dersom fullmektig eller andre bruker mer tid enn normalt fordi vedkommende er uerfaren mv., forutsettes det at denne tid ikke blir tatt med i salærgrunnlaget. Dette må heller ikke forsinke fremdriften i bobehandlingen.

Retten vil forholde seg til bostyrer og ikke hans kontor. Bostyrer skal personlig møte på skiftesamlinger, med mindre retten har samtykket i at en annen møter. Alle rapporter og andre skriftlige henvendelser til retten skal undertegnes av bostyrer. Opplasting i Aktørportalen er likestilt med underskrift.

Arbeidet med bobehandlingen skal være målrettet, og fremdriften i bobehandlingen skal ikke forsinkes. Bobehandlingen skal avsluttes så raskt som mulig. Rettens mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 180 dager.

Det må ikke settes i gang arbeid som det ikke er dekning for i boets midler, i rekvirentansvaret eller i stilte garantier.

1.2 Prosessoppdrag

Selv om bostyrer er kompetent til å prosedere tvister for boet vil det normalt være mest hensiktsmessig å benytte en annen prosessfullmektig enn bostyrer personlig ved prosesser. Både av hensyn til arbeidsdeling og fremdrift og ikke minst for å få den nødvendige uavhengighet til oppdraget som prosessfullmektig, bør dette utføres av en annen advokat ved bostyrers advokatkontor, eventuelt av en utenforstående advokat, dersom det er behov for særskilt kompetanse ved oppdraget. Der prosessfullmektig for boet engasjeres, må det alltid foreligge et vedtak i bostyret (protokollføres). I tillegg skal retten orienteres.

Godtgjørelsessatsen for særskilt krevende arbeid kan også benyttes når annen advokat ved bostyrers kontor engasjeres som prosessfullmektig (dog ikke ved bruk av fullmektig).

1.3 Lønnsgaranti

Etter forskrift nr. 999 av 28.10.1998 om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv. kapittel 5 skal bostyrer behandle søknader etter lønnsgarantiloven og bistå NAV i denne forbindelse. Dette er en viktig og prioritert oppgave for bostyrer. Det vises til Konkursrådets anbefaling av 9. september 2013, sist oppdatert i august 2014. NAV har også utarbeidet en omfattende veiledning, som bl.a. er tilgjengelig på NAVs nettsider – «Veiledning for bostyrer – Den statlige lønnsgarantiordningen». Retten forutsetter at bostyrer følger disse. Dekning av salær for arbeidet med lønnsgarantisøknader, skjer etter forskriften § 7-2. Det vises til pkt. 5.2.4 nedenfor. Ved et stort antall lønnsgarantisøknader kan det være hensiktsmessig å engasjere ekstern bistand som har særskilt kompetanse på behandling av lønnskrav.

2 Innberetninger

2.1 Generelt

Innberetningen etter konkursloven § 120 skal sendes retten innen tre måneder, dersom ikke den innberetning som er fremlagt i skiftesamlingen er godkjent som en innberetning etter § 120. Deretter skal bostyrer normalt sende retten en skriftlig orientering om fremdriften hver sjette måned. Retten vil ha fastsatt fristen i rettsboken fra første skiftesamling. Orienteringen skal først og fremst redegjøre for hva som er skjedd i bobehandlingen siden forrige orientering/innberetning, hva som gjenstår å utføre og når bobehandlingen kan forventes avsluttet. Orientering skal sendes i Aktørportalen. I tillegg skal det hvert år sendes inn årsredegjørelse med regnskap etter konkursloven § 121. Dersom det i skiftesamling eller på annen måte av retten er fastsatt andre frister for innberetninger eller orienteringer, skal bostyrer forholde seg til disse særlige fristene.

I de tilfeller hvor det relativt raskt etter konkursåpning viser seg at bobehandlingen bør innstilles etter konkursloven § 135, bør innberetning med forslag om innstilling av boet samt salærforslag og boregnskap sendes med uttalefrist som går ut senest på tidspunktet for første skiftesamling, slik at bobehandlingen i tilfellet kan innstilles i det rettsmøtet.

Innberetningene skal følge Justisdepartementets mal, se Justisdepartementets rundskriv G 78/94 av 04.09.1994. Når det innføres elektronisk innberetning, forutsetter retten at bostyrerne benytter den mal som Konkursregisteret utarbeider.

Rundskriv med mal ligger her: <https://www.konkursradet.no/mal-for-boinnberetninger-i-konkurs-og-tvangsavviklingsboer-g-7894.5304913-300332.html>

Innberetningen sendes retten i Aktørportalen.

I forbindelse med første skiftesamling ønsker retten å få tilsendt innberetningen senest dagen før, slik at dommeren får mulighet til å lese gjennom innberetningen før skiftesamlingen. Innberetningen sendes retten i Aktørportalen. Bostyrer bes på forhånd ta kontakt med retten og gi orientering dersom det er spesielle forhold retten bør ta stilling til eller være oppmerksom på i første skiftesamling.

2.2 Skyldneres underskrift på innberetninger

Etter konkursloven § 120 annet ledd, annet punktum, skal innberetningene vedlegges en erklæring fra skyldneren om at opplysningene i innberetningen om dennes økonomiske forhold etter skylderens vitende er riktige og uttømmende. Dersom skyldneren er et selskap skal erklæringen normalt avgis av styrets leder.

Slik underskrift skal innhentes på innberetninger etter konkursloven § 120 og bør også innhentes på senere innberetninger som ytterligere omtaler skyldnerens økonomiske forhold. Signaturen kan være i original, digital eller i skannet versjon.

Dersom skyldnerens underskrift mangler, skal bostyrer av eget initiativ opplyse hvorfor denne underskriften ikke er innhentet. Hvis bostyrer senere i bobehandlingen oppnår kontakt med skyldneren, skal dennes underskrift da innhentes og erklæringen oversendes retten.

2.3 Kreditorutvalgets underskrift på innberetning

Når det oppnevnes kreditorutvalg før første skiftesamling, skal dette medundertegne innberetningen.

Når det ikke er oppnevnt kreditorutvalg før første skiftesamling og innberetning godkjennes på skiftesamlingen, er det ikke nødvendig med kreditorutvalgets underskrift. Dette vil gjelde selv om oppnevning skjer i samme rettsmøte.

Alle innberetninger som avgis etter at kreditorutvalg er oppnevnt, skal medundertegnes av kreditorutvalget, jf konkursloven § 120 første ledd.

Tingretten vil vurdere om det skal etableres en ordning med faste kreditorutvalgsmedlemmer etter samme ordning som gjøres i Oslo tingrett. Dette vil vi komme tilbake til.

2.4 Årsredegjørelser

I bo der bobehandlingen ikke er avsluttet innen ett år, skal bostyrer sende inn årsredegjørelse og boregnskap, jf konkursloven § 121. Årsredegjørelsen og boregnskapet skal forelegges kreditorutvalget, som skal undertegne og påføre eventuelle merknader. Slik årsredegjørelse skal deretter sendes inn hvert år så lenge bobehandlingen pågår. I boer hvor det er oppnevnt borevisor skal vedkommende revidere boregnskapet og avgi revisjonsberetning ved hver årsredegjørelse. Underskrifter fra borevisor skal være original eller signert digitalt. Det samme gjelder for borevisors rapport.

2.5 Offentlighet av innberetningene

Boinnberetninger i konkurs er ikke offentlige dokumenter etter bestemmelser i tvisteloven § 14-2 (2) eller andre bestemmelser om offentlighet. Retten er av den oppfatning at det allikevel bør utvises meroffentlighet så lenge dette ikke er i strid med bestemmelser om taushetsplikt. Innberetninger i konkurs er generelt av allmenn interesse. Opplysninger om hvem som er konkurs, hvem som har sittet i ledelsen for virksomheten og den virksomhet som er drevet, er opplysninger som allmennheten med god grunn kan ha interesse for. Det

samme bør gjelde om noen av de involverte er mistenkt for straffbare forhold. Offentlighet er viktig for å bekjempe konkursskriminalitet og for kreditorenes mulighet til å verne seg mot fremtidige tap.

Samtidig er visse opplysninger underlagt taushetsplikt, slik at innsyn må begrenses. Dette gjelder særlig for opplysninger om "personlige forhold", jf bl.a. konkursloven § 160, samt § 101 annet ledd, jf § 18 annet ledd om forretningshemmeligheter. Innsyn i rettens dokumenter skal videre avvises "når hensynet til privatlivets fred eller strengt personlige forhold krever det", se tvisteloven § 14-4 (2) b. Retten ber bostyrerne utforme innberetningene slik at innberetningene ikke inneholder opplysninger undergitt taushetsplikt med mindre det unntaksvis skulle være nødvendig å medta slike opplysninger. Det vises til at innberetningene sendes ut til en stor krets av mottakere, og man kan ikke vite hvorledes disse behandler opplysningene som gis.

Innberetningene bør i minst mulig grad inneholde sensitive personopplysninger, deriblant fullt fødselsnummer (11 siffer i motsetning til fødselsdato), opplysninger om rent private forhold, helse eller sosiale forhold. Unntak kan gjelde dersom den det gjelder har samtykket i det og at disse opplysninger kan spres. Det bør utvises forsiktighet med negativ omtale, slik at det ikke fremsettes injurier mv. Innberetningene skal likevel inneholde en beskrivelse av skyldneres økonomiske virksomhet, mistanke om straffbare forhold mv., se konkursloven § 120.

Dersom det unntaksvis er inntatt taushetsbelagte opplysninger, vil retten be om at bostyrerne avslutningsvis i innberetningene tar inn et avsnitt som angir hvilke opplysninger dette er, slik at mottagerne av innberetningene blir seg dette bevisst, og slik at man lett kan sladde disse opplysningene ved offentliggjøring av innberetningen.

Publisering av innberetninger på internett vil ofte være hensiktsmessig, men retten forutsetter at bostyrer følger gjeldende regelverk for slik publisering. Retten viser bl.a. til Datatilsynets anbefalinger om elektronisk behandling av personopplysninger. Bostyrer bør ha rutiner for hvor lenge innberetningen skal være tilgjengelige på nettet. Eventuelle innsigelser fra debitor bør også vedlegges innberetningen og være tilgjengelig sammen med innberetningen.

2.6 Utlevering av innberetninger

Ved henvendelse om å få kopi av innberetninger i konkursbo som er under behandling eller avsluttet mindre enn tre måneder tidligere, vil retten henvise til bostyrer, som forutsettes å kunne utlevere innberetning (og eventuelt sladde sensitive personopplysninger og annet som ikke skal offentliggjøres). Konkursregisteret har opplyst at de utleverer innberetninger i inntil 5 år. De sladder opplysninger om straffbare forhold, konkursskarantene og andre personlige forhold før utsendelse. Ved utsendelse til offentlige myndigheter (herunder andre bostyrere) vil Konkursregisteret ikke sladde innberetningene. For innberetninger i øvrige bo, må retten selv gjennomgå innberetning og utlevere denne, dersom det ikke er noe til hinder for dette.

3 Utlodninger

3.1 Generelt

Ved utlodninger skal dividende normalt angis med fire desimaler, og dividenden skal fremgå av sluttinnberetning, boregnskap og oversendelsesbrevet til retten.

3.2 Småbeløp

I en del boer er det mange kreditorer som vil få små beløp. Konkursloven § 128 tredje ledd gir hjemmel for at mindre beløp kan settes ut av betraktning. Praksis er at dividende på beløp mindre enn 1 rettsgebyr (på utlodningstidspunktet) settes ut av betraktning.

3.3 Renteberegning

Renten på boets bankkonto må beregnes tilstrekkelig langt fram i tid. Etter datering av sluttinnberetning skal det gå 14 dager før retten kan ta boet opp til slutning. Når bostyrer får varsel om at kjennelsen er avsagt i Aktørportalen, skal bostyrer sende utlodningen til kreditorene med én måneds klagefrist. Dette tar minimum én måned og tre uker. Om renter ikke beregnes tilstrekkelig lang fram i tid, vil boet sitte igjen med et renteoverskudd. Retten vil anbefale at bostyrer normalt foretar en ny renteberegning umiddelbart før utbetaling, og at et eventuelt renteoverskudd fordeles forholdsmessig på de kreditorer som får utbetalt dividende. Subsidiært skal renteoverskuddet overføres retten som fører dem som tilfeldige inntekter for staten. Overstiger renteoverskuddet kr 2.000 - 3.000, bør det overveies å foreta en "etterutlodning". Midlene skal under ingen omstendighet forbli hos bostyrer.

Retten vil tilrå at renten beregnes ca 2 måneder fram i tid fra sluttinnberetningen oversendes retten.

Konkursloven § 132 første ledd påbyr for øvrig at dividende skal utbetales "så snart" klagefristen er uløpt.

3.4 Forhåndsutlodninger

Etter konkursloven § 127 kan det foretas foreløpig utlodning dersom vilkårene i bestemmelsen er oppfylt. Retten understreker at slik forhåndsutlodning skal begrenses til de tilfeller der det er særlige grunner for slik utlodning. Bostyrer skal ved innsendelse av forslag til forhåndsutlodning dokumentere at lovens vilkår er oppfylt ved bostyreprotokoll som viser dette. For øvrig skal man følge samme prosedyre som ved ordinære utlodninger.

3.5 Etterutlodninger

Innkommer det for øvrig beløp til boet etter en utlodning, skal boet etterutloddet. Dersom dette medfører merarbeid som skal honoreres, må det lages en kort orientering. Retten er av den oppfatning at det ikke vil være særlig arbeidskrevende for en trent bostyrer å sette opp en etterutlodning og foreta utbetaling av denne. Retten må deretter avsi kjennelse, jf konkursloven § 157 tredje ledd, før etterutlodningen sendes kreditorene i samsvar med konkursloven § 128 fjerde ledd og § 132. Det blir med andre ord på samme måte som ved en vanlig utlodning. Det minnes i denne sammenheng om at man etter konkursloven § 128

tredje ledd kan sette mindre dividender ut av betraktning, slik at det i praksis vil bli få utbetalinger til kreditorene.

"Etterutlodning" av renteinntekter kan foretas av bostyrer på egen hånd i henhold til kravenes størrelse og retten skal orienteres i etterhånd om dette ved kopi av "etterutlodningen". Det samme gjelder når boet etter avslutning mottar mindre beløp - normalt under kr 50.000 - dersom dette bare skal fordeles på 1-3 kreditorer.

3.6 "Overskudd" i innstillingsbo

Dersom det i innstillingsbo etter konkursloven § 135 er et mindre "overskudd", kan bostyrer etter avtale med retten utbetale "overskuddet" som ekstraordinært avdrag til den eller de kreditorer med høyest prioriterte krav/rekvirent. Dette vil bare være aktuelt dersom "overskuddet" ikke er tilstrekkelig til utlodning etter § 128 eller eventuell gjenåpning.

3.7 Overføring av midler til og fra retten – Sentralisering av økonomi- og regnskapsfunksjonene i domstolen

Økonomi- og regnskapsoppgavene er nå overført til domstolenes felles regnskapsenhet (DRL) i Trondheim. Domstolen har derfor ikke lenger lokalt ansatte som tar seg av disse oppgavene. Dette medfører i hovedsak følgende endringer for våre bostyrere:

- Alle henvendelser vedrørende faktura (fristutsettelse, fakturakopi m.m.) må sendes til: drlpost@domstol.no
- Det godtas ikke lenger overføringer til domstolens konto uten bruk av faktura/KID. Dersom et bo mottar midler etter boavslutning, må domstolen kontaktes. Domstolen vil da eventuelt ta kontakt med DRL som vil sende faktura til boet.
- Det er fra DRL meddelt at domstolen ikke ønsker å ta imot beløp under kr 500. Det kan opplyses at Oslo tingrett har rettet en forespørsel til DRL om dette likevel lar seg gjøre, da det synes å mangle hjemmel for at midlene tilfaller bostyrer. Inntil spørsmålet er nærmere avklart, bes retten kontaktet dersom en slik situasjon skulle oppstå.

4 Boregnskap

4.1 Generelt

Retten ber bostyrerne følge konkursrådets maler for boregnskap.

Boregnskapet skal undertegnes også av kreditorutvalget, som derved innestår for at regnskapet er gjennomgått og riktig. Ved dividendebo skal kreditorutvalget også bekrefte at utbetalingene er foretatt slik det fremgår av uttellingslisten, fortrinnsvis ved bekreftelse på uttellingslisten, jf konkursloven § 132 tredje ledd. Bostyrer skal ikke sende inn hele regnskapet med bilag, da retten legger til grunn at kreditorutvalget har revidert regnskapet når kreditorutvalget har undertegnet dette.

Kostnader ved kjøp av tjenester fra nærstående - for eksempel datter-/søsterselskap av advokatfirmaet - som er belastet boregnskapet, skal det gis særskilt opplysning om i salærforslaget.

I bo med borevisor skal det sammen med boregnskapet innsendes separat revisjonsberetning fra borevisor. Dette gjelder ikke hvor borevisors oppgaver er begrenset til å gjelde oppgaver etter konkursloven § 90 første ledd nr. 1.

4.2 Merverdiavgift

Konkursboet må betale merverdiavgift etter gjeldende regler. Konkursboet kan registreres som avgiftspliktig dersom konkursdebitor drev avgiftspliktig virksomhet og skulle vært registrering i avgiftsmanntallet ved konkursåpning, eventuelt dersom konkursboet selv har hatt tilstrekkelig avgiftspliktig omsetning til selv å bli registrert som avgiftspliktig. Det vises bl.a. til Konkursrådets uttalelse nr 42. Konkursregisteret vil i normaltilfellene automatisk registrere konkursboet i avgiftsmanntallet dersom debitor har vært registrert. Bostyrer må sørge for registrering dersom boet har krav på å være registrert, men registrering ikke er skjedd automatisk.

4.3 Legalpant

Legalpant jf panteloven § 6-4 skal gå til å dekke nødvendige boomkostninger. Det er ønskelig at beløpet fremkommer av innberetningen. Hvor mye av legalpant som er benyttet skal fremkomme som egen linje i boregnskapet.

4.4 Fastsettelse og dokumentasjon av statens garantiansvar for boomkostninger

I innstillingskjennelsene skal statens garantiansvar fremgå uttrykkelig i følgende saker:

- oppbud
- tvangsoppløsning
- tvangsavvikling
- konkursbegjæring fra arbeidstaker med prioritert fordring, jf kkl § 67

Beløpet på underdekningen skal inntas i slutningen, og bør derfor fremgå tydelig i sluttinnberetning så vel som i boregnskapet.

5 Salær

Etter konkursloven § 157 fastsettes godtgjørelse til bostyrer m. v. av retten i forbindelse med avslutningen av bobehandlingen. Dette skjer etter forslag fra bostyret.

Retten ønsker nå å knytte bostyrersalæret til den offentlige salærsatsen. Ved å knytte bostyrers salær til den offentlige salærsatsen vil timesatsen for bostyrersalæret bli automatisk regulert tilsvarende endringene i den offentlige salærsatsen. Retten forbeholder seg adgangen til å endre på denne ordning, dersom den skulle vise seg å få utilsiktede virkninger.

5.1 Timesatser

Retten vil for konkursbo og tvangsavviklingsbo som åpnes fra 1. april 2021 ha følgende normgivende timesatser ved honorering av arbeid i konkursbo. Alle satser er eksklusiv merverdiavgift.

Arbeid ved bostyrers eget kontor:

Bostyrers eget arbeid:	inntil 1 ½ x offentlig salærsats
Ansatt advokat:	inntil 1 ¼ x offentlig salærsats
Advokatfullmektig:	inntil 1 x offentlig salærsats
Saksbehandler/sekretær:	Inntil 3/5 x offentlig salærsats

Andre partnere ved kontoret godtgjøres tilsvarende bostyrers eget arbeid.

Det forutsettes at vanlig kontorstøtte, sekretærarbeid, samt utgifter til kopiering, porto mv. er inkludert i ovennevnte satser. I boer hvor det er ekstraordinært store utgifter til porto, kopiering mv., kan dette kreves særskilt dekket. Det forutsettes videre at enklere saksbehandleroppgaver (lønnsgaranti, regnskap mv.) utføres av saksbehandler ved kontoret. Det er bare slikt særskilt saksbehandlerarbeid som utføres av kvalifiserte saksbehandlere som godtgjøres særskilt. Enklere juridisk arbeid kan utføres av advokatfullmektig, såfremt dette er rasjonelt og medfører en lavere kostnad for boet og ikke forsinker framdriften.

I utgangspunktet godtgjøres innstillingsbo etter samme satser som ovenfor. Retten forutsetter at arbeidet i disse boene utføres rasjonelt og at bobehandlingen ikke omfatter unødige arbeidsoperasjoner, slik at det ikke pådras unødige kostnader. Ved enkel bobehandling kan store deler av arbeidet utføres av advokatfullmektig eller andre ansatte. I utgangspunktet bør det ikke være nødvendig å pådra hele rekvirentansvaret på 50 x rettsgebyret. Det presiseres at rammen er nøyaktig 50 x rettsgebyret, og at det ikke er anledning til å pådra større omkostninger enn dette uten etter forutgående særskilt godkjennelse fra retten.

Når det gjelder bo med særskilt krevende arbeid, kan det være aktuelt å honorere slikt arbeid med en høyere timesats, vanligvis med inntil 2 x offentlig salærsats. Retten vil understreke at det bare rent unntaksvis skal gis slikt forhøyet salær. Det vil som regel bare være aktuelt i de større boene, hvor det er utsikt til dividende til kreditorene. Honorering etter denne satsen kan eksempelvis være aktuelt hvor boet har en størrelse og kompleksitet som gjør at det i åpningsfasen er nødvendig å utføre store deler av arbeidet utover normal arbeidstid for å få oversikt over boet og eventuelt få solgt virksomheten. Dette vil normalt bare være perioden fram til første skiftesamling. Det kan også honoreres etter satsen hvor behandlingen av boet reiser særskilt kompliserte juridiske problemstillinger og dette krever en kompetanse man ikke kan forvente at vanlige bostyrere besitter. Den forhøyede timesats skal bare benyttes for den del av arbeidet som er særlig krevende. Det øvrige boarbeid honoreres etter vanlige satser.

Salæret fastsettes ved avslutningen av bobehandlingen, og salærfastsettelsen vil skje etter en helhetsvurdering av det samlede salær, om timeforbruket har vært nødvendig og totalsalæret er rimelig i forhold til nedlagt innsats og resultat.

5.1.1 Kreditorutvalg

Godtgjørelse til kreditorutvalg er bare aktuelt ved dividendebo og tilbakeleveringsbo med mindre annet er særskilt bestemt.

Satsene vil normalt utgjøre:

Vanlig kreditorutvalg:	inntil 2/5 x offentlig salærsats
Kreditorutvalg med særskilt kompetanse:	inntil 4/5 x offentlig salærsats

Retten vil minne om at kreditorutvalget først og fremst er representant for kreditorene og har oppgave som kontrollorgan. Det er arbeidet som kontrollorgan som skal danne grunnlaget for honorar som kreditorutvalgsmedlem. Oppnevnte kreditorutvalgsmedlemmer kan også ha en generell bransjekunnskap. Informasjonsutveksling og kommunikasjon med bostyrer som følge av bransjekunnskap gir ikke grunnlag for økt honorar.

Det kan være grunnlag for at bostyrer knytter til seg spesielle ressurspersoner, som tidvis også er kreditorrepresentanter. Slike ressurspersoner skal honoreres særskilt for dette, og da er det en direkte utgift for boet. Bostyrer bør vise varsomhet med å engasjere kreditorutvalgsmedlemmer som slik medhjelper for boet, da det lett vil medføre at disse får en dobbeltrolle, som kan gå ut over deres funksjon som kontrollorgan. For øvrig må det generelt utvises forsiktighet med å pådra boet kostnader ved ekstern bistand.

5.1.2 Borevisor

Borevisor godtgjøres etter følgende timesatser:

Borevisor:	inntil 1 ¼ x offentlig salærsats
Revisorassistent:	inntil 4/5 x offentlig salærsats

5.1.3 Arbeid over flere år

Dersom bobehandlingen går over flere år og salærsatsen endres underveis, skal arbeidet honoreres etter salærsatsen i det enkelte år arbeidet utføres. Salæroppgaven må da spesifiseres slik at det fremgår hvilket år arbeidet utføres i.

5.2 Salæroppgave - timeforbruk

5.2.1 Utgangspunkt

Utgangspunktet er at bare nødvendig arbeid og tidsforbruk ved en rasjonell innretning av arbeidet skal honoreres. Det forutsettes at tidsforbruket er nødvendig, og at samlet salær er rimelig. Bostyrer har ansvar for at arbeidet legges opp rasjonelt og at det ikke brukes tid på arbeidsoppgaver som er unødvendige eller som man bør forstå ikke fører fram. Det er også en forutsetning at bostyrer delegerer enkle arbeidsoppgaver til sekretær, saksbehandler og fullmektig. Dersom bostyrer i liten grad benytter seg av sekretær, saksbehandler og fullmektig, honoreres vedkommende bostyrer ikke etter høyeste sats for hele arbeidet. Særskilt krevende arbeid må alltid begrunnes. Nødvendig etterarbeid kan inkluderes i salæret.

Salærforslaget skal være uten merverdiavgift og med angivelse av den merverdiavgift som påløper. Bostyrer må opplyse om debitor har utøvet virksomhet som er registrert i avgiftsmanntallet. Dette er nødvendig for at retten på en enkel måte kan se om det er gjort fradrag for refusjonskrav i de tilfeller hvor boet har krav på det.

5.2.2 Salæroppgaven

Retten ønsker at tidsforbruket skal dokumenteres gjennom vedlagt timeliste hvor det også framgår stikkordsmessig hva som er gjort og av hvem.

I salæroppgaven skal bostyrer opplyse om øvrige inntekter han/hun eller andre advokater ved samme advokatkontor har hatt ifm bobehandlingen. Det kan være provisjoner mv. ved salg av eiendeler tilhørende debitor eller som pantbaverne har tatt beslag i, hvor kostnaden ikke er belastet boet. (For ordens skyld presiseres det at bostyrer ikke selv er megler ved salg av boets eiendeler, det er egensalg.) Det skal også opplyses om inntekter ved utredningsarbeid eller lignende, prosessoppdrag eller andre typer oppdrag fra enkeltkreditorer og som betales av denne.

Retten minner også om at bostyrers samlede salærforslag og kreditorutvalgets honorar skal omtales i konkursrådets mal for sluttinnberetning pkt XI.

5.2.3 Særskilt opplysning om bruk av medhjelper mv.

Dersom boregnskapet er belastet med kostnader til bruk av ekstern medhjelper eller andre som har utført oppgaver for boet, deriblant eksterne advokater, skal dette omtales i salæroppgaven med opplysning om hvem som har utført dette, hvilke oppgaver den enkelte har utført og hvilken godtgjørelse den enkelte medhjelper har fått, samt en kort begrunnelse for bruk av slik medhjelper mv. Dette kan være relevante momenter ved rettens fastsettelse av bostyrers salær.

Kjøp av tjenester fra nærstående til bostyrer eller advokatfirmaet, skal det opplyses særskilt om.

Honorering av andre advokater eller ansatte ved samme advokatkontor som bostyrer skal skje gjennom bostyrers salær, mens honorering av eksterne advokater er en boutgift.

Honorering av bistand til lønnsгарантиarbeid skal fremgå særskilt med angivelse av påløpte timer.

5.2.4 Dekning av salær fra lønnsгарантиordningen

Dersom det er aktuelt at deler av salæret skal dekkes av NAV, jf § 7-2 nr 3 i lønnsгарantiforskriften av 28.10.1998, skal det opplyses særskilt og NAV skal varsles av bostyrer med oversendelse av salæroppgave. Merverdiavgift dekkes bare av NAV dersom boet ikke har fradragsrett for inngående merverdiavgift.

5.2.5 Tvangsavviklingsbo

I tvangsavviklingsbo hvor bobehandlingen innstilles etter konkursloven § 135 bør normalt bobehandlingen være enkel. Retten forutsetter at arbeidet i disse boene utføres rasjonelt og at bobehandlingen ikke omfatter unødige arbeidsoperasjoner, slik at det ikke pådras unødige kostnader. Ved enkel bobehandling kan store deler av arbeidet utføres av advokatfullmektig eller andre ansatte ved kontoret. I utgangpunktet bør det ikke være nødvendig å pådra hele rekvirentansvaret på 50 x rettsgebyret. Det vil likevel være en del tvangsavviklingsboer som fordrer nærmere undersøkelser og granskning, og som derfor medfører et større arbeid fra bostyrer. I salærforslaget skal det i tilfelle redegjøres for dette.

5.3 A konto betaling av salær

Utbetaling av salær til bostyrer og borevisor før avslutning av bobehandlingen er bare aktuelt i de større konkursboene, hvor bobehandlingen normalt tar mer enn ett år.

Utbetaling av salær før avslutning av bobehandlingen skal bare skje dersom retten har gitt skriftlig samtykke til dette før utbetaling finner sted, jf konkursloven § 157 siste ledd. Retten vil bare helt unntaksvis gi samtykke til å konto utbetaling mer enn én gang pr år pr konkursbo. Beløpet bør være på minst kr 50.000 eksklusive merverdiavgift pr å konto utbetaling. A konto beløpet skal heller ikke overstige 90% av det salær som er påløpt på utbetalingstidspunktet. Det skal videre presiseres at dette er et å konto beløp, slik at det endelige salær først fastsettes ved avslutningen av bobehandlingen. Retten forbeholder seg retten til å kunne kreve tilbake for høyt utbetalt å konto salær.

6 Straffbare forhold

6.1 Generelt

Etter konkursloven § 120 første ledd nr 5 skal bostyrers innberetning bl.a. inneholde opplysninger om det er mistanke om straffbare forhold i forbindelse med skyldnerens økonomiske virksomhet. Videre har bostyrer etter konkursloven § 122 plikt til å gi påtalemyndigheten opplysninger dersom det er mistanke om straffbare forhold. Slike opplysninger skal gis så tidlig som mulig under bobehandlingen. Bestemmelsen har også en hjemmel for at bostyrer kan få særskilt godtgjørelse fra det rekvirerende organ dersom arbeidet med å framskaffe opplysninger og dokumenter til påtalemyndigheten faller utenfor boets ordinære bobehandling. Spørsmålet om slik godtgjøring bør i tilfelle avklares på forhånd med det rekvirerende organ. En gjennomgang av mulige straffbare forhold er således en viktig oppgave i bobehandlingen.

Retten vil i denne forbindelse vise til Konkursrådets anbefaling av 28.02.2007: «Behandling av straffbare forhold begått i forbindelse med konkurs», «Anbefaling for innberetning av straffbare forhold» samt «Samarbeidsrutiner i konkurssaker». Anbefalingene har både en gjennomgang av de mest aktuelle straffebestemmelser og en anbefaling om hvordan bostyrers plikter skal oppfylles.

Retten vil minne om Justisdepartementets særskilte garantiordning til videre bobehandling i boer der det er mistanke om økonomisk kriminalitet. Det vises til Justisdepartementets rundskriv G 05/2014. Søknad om garanti sendes til retten. Retten har fullmakt til å avgjøre

søknader på inntil kr 100.000. I de boer hvor det er stilt garanti etter denne ordningen, skal bostyrer i forbindelse med avslutning av bobehandlingen lage en kort rapport til retten. Det skal i rapporten opplyses hvor meget av den stilte garanti som er brukt og helt kort hva midlene er brukt til. Slik rapport kan avgis på det skjema som er vedlegg 2 til departementets rundskriv. Retten vil minne om at slik rapport skal avgis selv om det i det aktuelle bo ikke er trukket på den bevilgede garanti.

Retten vil for ordens skyld minne om at hovedformålet med bobehandlingen er å sørge for best mulig dekning til kreditorene. Dersom oppfølgingen av straffbare forhold medfører at dividenden til kreditorene vil bli vesentlig redusert, forutsetter retten at bostyrer avklarer ressursbruken med aktuelle dividendeberettigede i forkant.

7 Konkurskarantene

Beslutning om konkurskarantene etter konkursloven § 142 treffes av retten og normalt etter forslag fra bostyret.

7.1 *Vilkår for illeggelse av konkurskarantene*

Bostyrets forslag om konkurskarantene etter konkursloven § 142 første ledd nr 1, ved mistanke om straffbare forhold, bør utformes like presist som en tiltalebeslutning. Det innebærer at det må angis hvilke straffebestemmelser som det er skjellig grunn til å anta er overtrådt, uten at det for de sentrale bestemmelser er nødvendig å gjengi hele ordlyden. Deretter må det beskrives konkret hvilke handlinger man mener dekker gjerningsinnholdet, og når handlingen skal være begått. Vurdering av de subjektive vilkår hører også med. For personer som har vært involvert i selskaper er det viktig å være presis med deres tilknytningsforhold til selskapet, samt det straffbare eller klanderverdige forhold. Det må være en klar angivelse av den rolle/posisjon vedkommende har hatt, knyttet til de karantenebetingede forhold i den angjeldende periode. Tilknytning til konkursskyldneren kan det av og til være nødvendig å presisere, jf lovens ordlyd, hvor det heter "i forbindelse med konkursen".

Når det gjelder forslag om konkurskarantene etter konkursloven § 142 første ledd nr 2, om uforsvarlig forretningsførsel, må det gis en svært konkret begrunnelse for hvorfor vedkommende antas uskikket, samt en konkret vurdering av om de øvrige vilkår i bestemmelsen foreligger. Det er krav om årsakssammenheng, jf "på grunn av uforsvarlig forretningsførsel" er "uskikket til å stifte nytt selskap eller å være styremedlem eller daglig leder". Denne årsakssammenheng må påvises i forslaget om karantene.

Etter konkursloven § 142 tredje ledd skal det også vurderes om konkurskarantene er rimelig. Selv om vilkårene i konkursloven § 142 første ledd er oppfylt, behøver ikke en karantene være rimelig. Det må foretas en egen vurdering av om rimelighetskriteriet er oppfylt. I denne forbindelse vil det regelmessig bl.a. være relevant for retten å ha kjennskap til om vedkommende tidligere har vært innblandet i konkurs og hvordan disse konkursene er behandlet. Det bør også opplyses om utfallet av behandlingen av tidligere konkurser og om noen av de involverte i nærværende konkurs tidligere er ilagt karantene.

Det minnes om adgangen til å legge bakmenn karantene, dersom de "reelt har utøvet verv", jf konkursloven § 142 siste ledd nr 2. Stråmenn kan legges karantene etter de øvrige bestemmelsene; nettopp det forhold at man er en person som lar seg utnytte av andre kan

være et karantenebetingende moment, jf kravet om "uskikket". Om man er for passiv eller lar seg overstyre er videre et moment for at man er uskikket.

Innen et styre bør det presiseres hvorfor man spesielt velger karanteneforslag for en eller flere, men ikke for de øvrige. Ofte kan det være naturlig å velge styreleder og daglig leder fordi de har vært de mest sentrale, men her er forholdene forskjellige fra selskap til selskap.

Personlige næringsdrivende som er gått konkurs kan ilegges karantene, selv om karantenen ikke er til hinder for å starte personlig virksomhet på nytt og få registrert nytt enkeltpersonforetak. Det kan for eksempel være på sin plass å ilegge karantene for å hindre at vedkommende gis adgang til å starte opp i et aksjeselskap hvor det er begrenset ansvar.

7.2 Tidspunkt for forslag om konkursskarantene

Konkursloven forutsetter at bostyrer foretar en vurdering av om det foreligger forhold som omfattes av reglene om konkursskarantene innen tre måneder, se konkursloven § 120 første ledd nr 7. Retten ønsker også at karantenevurderingen gjøres så tidlig som mulig. Det er to praktiske forhold som tilsier at en vurdering av karantenespørsmålet ikke utsettes til avslutningen av bobehandlingen:

Dersom det blir avholdt muntlige forhandlinger til avgjørelse av karantenespørsmålet, kan bostyrer være til stede. Hvis boet er sluttet når de muntlige forhandlinger avholdes, oppstår et praktisk spørsmål om honorering av bostyrer (se pkt 7.5 nedenfor).

Konkurslovens utgangspunkt er at karantenetiden skal begynne å løpe fra konkursåpning. Det skal etter rettspraksis være en særskilt grunn for å gjøre unntak fra dette utgangspunktet. Slik grunn kan være å unngå å ramme senere inngåtte verv, men ikke å rette opp sen saksbehandling. Bostyrer må i tilfelle særskilt begrunne hvorfor karantenetiden ikke skal løpe fra konkursåpning.

7.3 Varsel - rett til muntlig forhandling mv.

Den person som det foreslås konkursskarantene for, må varsles om dette før retten avsier kjennelse om konkursskarantene. Videre må vedkommende opplyses om at man har rett til å kreve muntlige forhandlinger i retten før kjennelse om konkursskarantene avsies. Retten vil derfor be om at bostyrerne alltid skriftlig varsler den person det foreslås konkursskarantene for, om forslaget. I varselet skal vedkommende få en frist på minst to uker (fra avsendelsen) til å framsette merknader til karanteneforslaget og samtidig gjøres oppmerksom på muligheten til å kreve muntlige forhandlinger. Dette må gjøres selv om vedkommende er representert ved advokat eller selv må formodes å kjenne prosessreglene. En slik formulering kan passende være:

*«Dersom du har noen innsigelser eller kommentarer til forslaget om konkursskarantene, bes du redegjøre skriftlig for dette **innen den (konkret dato)**.*

Slik uttalelse skal sendes Søndre Østfold tingrett med kopi til bostyrer.

Du gjøres oppmerksom på at du kan kreve muntlige forhandlinger om karantenespørsmålet innen samme frist. Retten vil i så fall innkalle til rettsmøte.

Dersom du ikke innen fristen krever muntlige forhandlinger, anses du å ha gitt avkall på dette».

Bostyrer bes sende retten kopi av varselet til vedkommende samtidig med at forslag om konkurskarantene fremmes overfor retten. Kopi av forslaget må også sendes Øst politidistrikt.

7.4 Karanteneforslaget

Forslaget om konkurskarantene fremmes enten i eget brev til retten eller gjennom innberetning. I forslaget kan det gjerne vises til de relevante avsnitt i innberetningen. (Innberetningen skal fortsatt inneholde bostyrets forslag om konkurskarantene med hovedpunktene i begrunnelsen.) Brevet til retten skal inneholde forslaget om konkurskarantene med den konkrete begrunnelse. Opplysninger som kan anses å være av mer personsensitiv karakter, kan hensiktsmessig gis i brevet til retten og ikke i innberetningen. Det bør vedlegges en rolleutskrift fra Brønnøysundregistrene for de verv vedkommende er registrert med.

Hovedregelen er at karantenen løper fra konkursåpning, jf konkursloven § 142 tredje ledd. Dersom karantenen skal løpe fra et senere tidspunkt, må det være en særskilt grunn for dette. Slik grunn kan være å unngå å ramme senere verv, at behandlingen med å klargjøre de straffbare forhold og forslag om konkurskarantene er blitt vesentlig forsinket av forhold som kan lastes skyldneren mv. Bostyrer må alltid gi en særskilt begrunnelse dersom det foreslås unntak fra hovedregelen om at karantene skal løpe fra konkursåpning.

Forslaget om konkurskarantene kan gå ut på at vedkommende også skal fjernes fra eksisterende verv, jf konkursloven § 142 fjerde ledd. Det bemerkes at det er adgang til å beslutte dette, selv om det ikke nødvendigvis foreligger klanderverdige forhold ved utøvelsen av øvrige verv. Beslutning om fjerning av andre verv kan begrenses, slik at det likevel ikke skal gjelde ett eller flere konkrete verv. Dersom forslaget munner ut i at karantene også skal omfatte eksisterende verv bør bostyrer i forslaget presisere alle verv dette skal gjelde, da en eventuell kjennelse også vil omfatte plikt til å fratre verv som ikke er registrert i Brønnøysundregistrene.

At vedkommende allerede er i karantene som vil utløpe før ny toårsfrist er omme, er ikke til hinder for ileggelse av ny karantene. Det må i disse tilfeller - på vanlig måte - vurderes om en ny karantene vil virke urimelig for vedkommende, jf konkursloven § 142 annet ledd.

Det er viktig at bostyrer benytter korrekt og oppdatert adresse, samt øvrige personopplysninger for de personer som blir foreslått ilagt karantene. Feil opplysninger medfører unødvendig arbeid og bortkastet tid for retten og for hovedstevnevitnet. Retten ber om at den faktiske adresse kontrolleres på det tidspunkt karantenen foreslås. Det er ikke uvanlig at skyldneren har en annen adresse på dette tidspunktet enn ved boets åpning eller en annen adresse enn den som er registrert i Folkeregisteret. Likeledes bes det om at hele - og korrekt - fødselsnummer oppgis i forslaget om konkurskarantene (men ikke i innberetningen). Dersom posten til skyldneren blir omadressert til bostyrer på det tidspunkt begjæring om konkurskarantene er til behandling, må dette opplyses særskilt til retten, sammen med opplysning om hvorledes skyldneren da kan nås med skriftlige meldinger. Retten ber om å få opplyst status for anmeldelse av straffbare forhold både ved oversendelsen av konkurskaranteneanbefaling, og ved eventuell endring av status forut for at eventuell kjennelse foreligger.

7.5 Bostyrers tilstedeværelse ved muntlig forhandling, samt honorering

Bostyrer kan etter nærmere avtale med retten bli bedt om å møte under muntlige forhandlinger om karantenespørsmålet, selv om boet ikke opptrer som part.

Bostyrers honorar for dette skal i utgangspunktet dekkes av boets midler (inkludert rekvirentansvaret). Dersom bobehandlingen er avsluttet på det tidspunkt den muntlige forhandling avholdes, kan retten etter konkursloven § 73 tredje ledd dekke bostyrers salær. Vanligvis dekkes inntil 3 timers forberedelse, i tillegg til den tid rettsmøtet tar. Slik ekstraordinær honorering må alltid klareres med behandlende dommer på forhånd.

7.6 Partsforhold ved behandling av konkursskarantene

Påtalemyndigheten kan ha partsinteresse i forbindelse med behandling av forslaget om konkursskarantene, jf konkursloven § 143 annet ledd. Det er derfor viktig at bostyrer oversender forslaget om konkursskarantene og innberetningen til påtalemyndigheten, slik at denne gis mulighet til å tre inn som part.

Konkursboet har også etter samme bestemmelse rett til å opptre som part. Plikten til å inngi lovbestemte innberetninger, forslag om konkursskarantene og vurderinger til retten innebærer ikke at boet anses som part. Dette er bostyrers valg, og skjer normalt ved melding til retten om at boet vil opptre som part. Boet kan tre inn som part når som helst. Dersom bostyrer sender eget prosesskrift, er det antatt at boet påberoper seg partsrettigheter. Bostyrer bør være bevisst på om boet skal tre inn som part, bl.a. av hensyn til at det bare er parter som kan idømmes og tilkjennes sakskostnader.

Ved eventuell anke i forbindelse med konkursskarantene har tingretten anledning til å komme med bemerkninger overfor ankeinstansen. Retten kan her be om bostyrers uttalelse, uten at dette innebærer at boet trer inn som part.

7.7 Brudd på konkursskarantene

Overtredelse av ilagt karantene er straffbart, jf konkursloven § 143 a. Dersom det oppdages brudd på karantenebestemmelsene, må bostyrer straks innberette dette for påtalemyndigheten, med kopi til retten.

8 Diverse

8.1 Generalpolise/bostyrerforsikring

Bostyrere plikter å tegne forsikringsavtale for sitt arbeid som bostyrer. Det vises til nærmere informasjon på nettsidene til Den Norske Advokatforening. Dekningen utgjør som utgangspunkt kr 50 millioner. Premien utgjør kr 1.305 for bo som åpner i 2022.